

Blommor, dans och Sveriges ljusaste natt

Berättelse

Midsommar är en av Sveriges största högtider, ungefär lika viktig som julen. Men medan julen firas i vinterns mörker, firas midsommar i juni, nära den ljusaste tiden på året. I norra Sverige går solen knappt ner alls, och även i söder är nätterna långa och ljusa. Många upplever just den här tiden som magisk.

Midsommarafton infaller alltid på en fredag, mellan den 19 och 25 juni. Så har det varit sedan 1953. Tidigare firade man midsommar på ett fast datum, den 23 juni, men efter en lagändring flyttades helgen till en fredag så att den skulle passa bättre med arbetsveckan. Eftersom de flesta är lediga den dagen reser många ut till landet, till en sommarstuga eller till släkt och vänner.

Mitt i firandet står ofta midsommarstången. Människor hjälps åt att klä den med löv och blommor och att resa den. Sedan dansar man tillsammans runt stången, gärna till sången "Små grodorna", där både barn och vuxna hoppar och låtsas vara grodor. Många binder också kransar av blommor som de bär på huvudet. På bordet hör ofta sill och färskpotatis hemma, och till efterrätt äter många jordgubbar med grädde – en frukt som är som godast just i juni.

Firandet har gamla rötter. Dagen kopplas till Johannes Döparens dag den 24 juni, ett helgon från den katolska tiden. Själva midsommarstången tror man kom till Sverige från Tyskland under medeltiden. Men det sätt som vi firar på i dag, med dans och blommor, blev vanligt först på 1800-talet. Traditionen har alltså förändrats mycket genom åren, men en sak är sig lik: midsommar är fortfarande en fest för ljuset, naturen och gemenskapen.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
högtid	en viktig dag eller fest som många firar tillsammans
knappt	nästan inte
infalla	hända på en viss dag
fast datum	samma datum varje år
lagändring	när riksdagen ändrar en regel eller lag
klä (stången)	sätta löv och blommor på stången
krans	en ring av blommor som man bär på huvudet
färskpotatis	ny, tidig potatis som man äter på sommaren
rötter	här: var något kommer ifrån, dess historia
helgon	en mycket viktig person i den kristna kyrkan
medeltiden	en lång tidsperiod ungefär år 1050–1500

ORD	FÖRKLARING
gemenskap	känslan av att höra ihop med andra

Läsförståelsefrågor

1. Vad är den största skillnaden mellan jul och midsommar enligt texten?
 1. Den ena firas i mörker och den andra i ljus.
 2. Den ena är en högtid och den andra inte.
 3. Den ena firas på en fredag och den andra på en söndag.
2. Varför flyttades midsommar till en fredag?
 1. För att vädret skulle bli bättre.
 2. För att festen skulle stämma bättre med veckans arbetsdagar.
 3. För att jordgubbarna skulle hinna mogna.
3. Vad gör man tillsammans runt midsommarstången?
 1. Man sjunger och dansar.
 2. Man äter middag.
 3. Man planterar blommor.
4. Varifrån tror man att midsommarstången en gång kom?
 1. Från Tyskland.
 2. Från Italien.
 3. Från norra Sverige.
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Midsommarafton har alltid firats på en fredag.
 2. Midsommar firas nära årets ljusaste tid.
 3. Midsommarstången är alltid gjord av plast.
6. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Sättet som vi firar midsommar på i dag är mycket gammalt.
 2. Jordgubbar är som godast i juni.
 3. Festen har koppling till ett kristet helgon.
7. Varför reser många ut till landet på midsommarafton? Svara med stöd i texten.
8. Texten säger att midsommartraditionen "har förändrats mycket genom åren". Ge två exempel från texten på sådant som har förändrats.
9. Varför kan man säga att midsommar är en fest för ljuset? Förklara med egna ord.
10. Varför tror du att många upplever den ljusa midsommarnatten som "magisk"? Motivera ditt svar.

Facit

1. Den ena firas i mörker och den andra i ljus.
1. För att festen skulle stämma bättre med veckans arbetsdagar.
1. Man sjunger och dansar.
1. Från Tyskland.
1. nej (datumet ändrades 1953) b) ja c) det står inte i texten
1. nej (det blev vanligt först på 1800-talet) b) ja c) ja
- Exempel på svar: För att de flesta är lediga den dagen och vill fira tillsammans med släkt och vänner på en sommarstuga eller på landet.
- Exempel på svar: Datumet ändrades från den 23 juni till en fredag, och dagens sätt att fira med dans och blommor blev vanligt först på 1800-talet.
- Exempel på svar: Midsommar firas när dagarna är längst och ljusast, och på många platser blir det nästan inte mörkt på natten. Festen handlar om sommaren och solen.
- Exempel på svar: För att det är ovanligt att det är ljust hela natten, och det kan kännas annorlunda och speciellt jämfört med resten av året. (Godkänn varje svar som motiveras utifrån texten.)

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten lämpar sig för arbete med tid och datum, historia och jämförelser mellan länder. Tema: hur traditioner förändras men ändå lever vidare. Fråga 8 och 10 kräver att eleven väger samman information och drar slutsatser. Lyft gärna ord som "ofta" och "många", som visar att firandet ser olika ut för olika personer.

Diskussionsfrågor

- I texten står det att midsommar har förändrats mycket genom åren. Känner du till någon tradition i ditt hemland som har förändrats med tiden?
- Midsommar firas ute i naturen, ofta på landet. Vad tror du att naturen betyder för den här festen?
- En del firar midsommar stort, andra gör nästan ingenting. Måste man fira en tradition på ett visst sätt? Vad tycker du?
- **Skriv (4 meningar):** Beskriv en högtid eller fest från ditt hemland som firas på en speciell tid på året. När firas den, och vad gör man?

Källor och faktagranskning

- Nordiska museet: Midsommarfirande och traditioner – <https://www.nordiskamuseet.se/utforska/livet-i-norden/midsommarfirande-och-traditioner/>

- Institutet för språk och folkminnen (Isf): Midsommar – <https://www.isof.se/utforska/kunskapsbanker/lar-dig-mer-om-arets-namn-och-handelser/handelser/midsommar>
- Wikipedia: Midsommar i Sverige – https://sv.wikipedia.org/wiki/Midsommar_i_Sverige
- Wikipedia: Midsommarafton – <https://sv.wikipedia.org/wiki/Midsommarafton>

Fakta granskad mot ovanstående källor i juni 2026. Nyckelfakta: Midsommar firas i juni, nära årets längsta och ljusaste dag (sommarsolståndet). Midsommarafton infaller alltid på en fredag; efter en lagändring 1952 (i kraft från 1953) flyttades firandet från det fasta datumet 23 juni till fredagen mellan den 19 och 25 juni, så att midsommardagen (lördagen) faller mellan den 20 och 26 juni. Vanliga traditioner är att klä och resa en midsommarstång, dansa runt den (t.ex. "Små grodorna") och binda kransar av blommor; till maten hör ofta sill, potatis (gärna färskpotatis) och jordgubbar. Firandet har gamla rötter och kopplas till Johannes Döparens dag den 24 juni (från katolsk tid). Osäkerhet/nyansering: Dagens sätt att fira är relativt modernt och slog igenom under 1800-talet; midsommarstången kom sannolikt till Sverige från Tyskland under medeltiden (formuleras därför försiktigt med "troligen/sannolikt"). Midsommar räknas vid sidan av julen som en av Sveriges viktigaste högtider. Texterna använder "ofta" och "många" så att firandet inte framställs som obligatoriskt för alla.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.